

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Program profilaktyki naszej szkoły jest skorelowany z **programem wychowawczym** i stanowi jego uzupełnienie, w odniesieniu do specyficznych potrzeb naszego środowiska szkolnego. Uwzględnia on wielokierunkowość pracy z dziećmi, i kładzie szczególny nacisk na osobowość ucznia i proces wspierania jego rozwoju – zarówno poprzez proponowane treści programowe, jak również osobisty kontakt nauczycieli z dziećmi.

Podstawą działalności profilaktycznej jest zbudowanie prawidłowych relacji między nauczycielami, uczniami i ich rodzicami. Będą one miały wpływ na dobrą współpracę całej społeczności szkolnej i wpłyną na przyjazny klimat panujący w szkole.

Celem Szkolnego Program Profilaktyki naszej szkoły jest:

1. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych.
2. Budowanie prozdrowotnych przekonań i postaw.
3. Dostarczenie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach
4. Rozwijanie wrażliwości na dobro i umiejętność jego wyboru.
5. Kształtowanie umiejętności współzycia z innymi.
6. Nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Program ten pokazuje uczniom, rodzicom i nauczycielom jak żyć, aby być zdrowym, jak troszczyć się o siebie i swoje otoczenie. Ukazuje on także zgubny wpływ nałogów na organizm. Zwraca uwagę na negatywne skutki zachowań agresywnych, które bezpośrednio wpływają na wiele dziedzin naszego życia.

Cele programu realizowane są poprzez:

- diagnozę sytuacji pedagogicznej.
- obserwację zachowań uczniów.
- indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami.

- pogadanki z uczniami i ich rodzicami.
- ankiety dla uczniów rodziców i nauczycieli.
- analizę dokumentów.
- współpracę z instytucjami wspomagającymi szkołę.
- udział w programach profilaktycznych i socjoterapeutycznych.
- spotkania z przedstawicielami instytucji wspierających szkołę.
- filmy dydaktyczne.
- akcje i imprezy ogólnoszkolne i klasowe.
- konkursy, olimpiady i turnieje.

Określenie problemu środowiska szkolnego:

Na podstawie obserwacji oraz diagnozy środowiska szkolnego zauważa się, iż w naszej szkole występują następujące problemy:

- Ubóstwo materialne rodziców
- Problem przemocy i agresji wśród uczniów (drobne bójki, zaczepki, agresja słowna i fizyczna)
- Problem dzieci nadpobudliwych
- Problem dzieci nieśmiałych
- Problem dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego
- Problemy zdrowotne uczniów
- Brak dyscypliny, niska kultura języka
- Brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne

Przebieg i sposób realizacji programu:

Realizacja programu odbywać się będzie w ciągu całego cyklu kształcenia (od klasy „0” do klasy VI) w oparciu o formy pracy indywidualnej i grupowej.

W realizacji programu oddziaływać będziemy poprzez następujące strategie:

Informacyjną – mającą na celu dostarczenie wiedzy na temat skutków zachowań ryzykownych podczas:

- Zajęć edukacyjnych
- Lekcji wychowawczych
- Zajęć ze specjalistami
- Apeli
- Przedstawień profilaktycznych
- Prezentacji filmów
- Konkursów
- Tworzenia i czytania ściennych gazetek tematycznych, folderów, ulotek informacyjnych
- Zajęć świetlicowych

Edukacyjną – rozwijającą kompetencje społeczne pozwalające poradzić sobie w trudnych sytuacjach poprzez:

- Zajęcia edukacyjne
- Lekcje wychowawcze
- Spotkania ze specjalistami
- Konsultacje

- Poradnictwo
- Zajęcia warsztatowe
- Zajęcia świetlicowe

Alternatywną – stwarzającą możliwości podejmowania przez uczniów działań dających zadowolenie i służących zaspokojeniu potrzeb ważnych dla danego etapu rozwojowego. Umożliwiają podejmowanie nowej, społecznie akceptowanej i sprzyjającej rozwojowi aktywności poprzez:

- Koła zainteresowań
- SKS
- Turystyka – wycieczki, zielone szkoły, białe szkoły, rajdy
- Zajęcia artystyczne

Działania terapeutyczne i interwencyjne wobec uczniów z grupy zwiększonego ryzyka (uczniowie z trudnościami w nauce, uczniowie z zaburzeniami zachowania, uczniowie z rodzin dotkniętych patologią oraz z ryzyka zagrożeń uzależnieniem) odbywać się będą poprzez:

- Wczesne rozpoznawanie przez wychowawców i nauczycieli uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do pedagoga szkolnego lub psychologa w celu przeprowadzenia wstępnej diagnozy
- Udział uczniów w różnych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły lub poza nią.
- Kierowanie uczniów z problemami w porozumieniu z ich rodzicami do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej instytucji udzielającej specjalistycznej pomocy
- Udostępnienie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy poza szkołą (placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe i inne)

Realizatorzy szkolnego programu profilaktyki:

Realizatorami szkolnego programu profilaktyki są nauczyciele wspierani poprzez specjalistów:

- Psychologa
- Pedagoga
- Pielęgniarkę
- Przedstawiciela Policji
- Przedstawiciela Straży Miejskiej
- Kuratora sądowego
- Specjalistę ds. uzależnień
- Strażaka i innych

Specjaliści prowadzą zajęcia z zespołami klasowymi, rodzicami i nauczycielami.

Odbiorcy szkolnego programu profilaktyki:

Uczniowie - biorący udział w:

- różnych formach zajęć, spotkaniach ze specjalistami

Rodzice - biorący udział w:

- spotkaniach z psychologiem, pedagogiem
- spotkaniach z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami
- spotkaniach z zaproszonymi specjalistami

Nauczyciele

- biorący udział w kursach szkoleniach, warsztatach prowadzonych przez specjalistów (według potrzeb)

Sprawny zespół wychowawczy naszej szkoły buduje wewnętrzne powiązania między uczniami i ich rodzicami poprzez nakłanianie ich do podejmowania wspólnych zadań. Stwarza warunki do współdziałania dzieci dążących do osiągnięcia sukcesu. Aby osiągnąć zamierzony sukces poszczególni pedagodzy wzmacniają działania uczniów poprzez **realizację zadań** im przypisanych.

- Wczesne rozpoznawanie uczniów z grupy ryzyka i kierowanie ich do specjalistów.
- Wspieranie ucznia w trudnych dla niego sytuacjach życiowych.
- Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- Kierowanie uczniów i ich rodzin do instytucji udzielających specyficznej pomocy.
- Współpraca z instytucjami oferującymi pomoc.
- Szkolenie rady pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń.
- Planowanie pracy z dzieckiem o specyficznych potrzebach.
- Pomaganie uczniom mającym trudności w nauce.
- Realizowanie programów profilaktycznych.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Zapewnienie uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu.
- Organizowanie akcji i imprez ogólnoszkolnych.
- Organizowanie konkursów, olimpiad i turniejów.

Efektom działań programu profilaktyki jest wychowanie dziecka, ucznia Szkoły Podstawowej nr 260, świadomego własnej wartości, znajdującego swoje miejsce w środowisku, rozróżniającego dobro i zło. Taki uczeń:

- ❖ jest świadomy swoich praw i obowiązków,
- ❖ współtworzy i respektuje normy grupowe,
- ❖ nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe
- ❖ czuje się odpowiedzialny z własne czyny i decyzje,
- ❖ dokonuje samokontroli i samooceny,
- ❖ rozpoznaje, nazywa i wyraża własne uczucia, potrzeby i pragnienia,
- ❖ bezpośrednio i otwarcie wyraża swoje prośby, sądy i oczekiwania,
- ❖ uznaje i akceptuje odmiennosc innych,
- ❖ umiejętnie komunikuje się z innymi,
- ❖ twórczo rozwiązuje problemy i konflikty,
- ❖ radzi sobie ze stresem,
- ❖ wybiera aktywne formy spędzania wolnego czasu,
- ❖ uczestniczy w zajęciach promujących zdrowy styl życia,
- ❖ korzysta ze wsparcia instytucji profesjonalnych.

Działania związane z realizacją programu profilaktyki przyniosły wymierne **efekty**. Wokół poszczególnych, wspólnych zadań integrowała się cała społeczność szkolna. W wyniku działań programu profilaktyki uległy poprawie relacje interpersonalne (uczeń – nauczyciel – rodzic). Uczniowie potrafią obecnie umiejętnie rozwiązywać konflikty. Zmniejszył się w szkole wskaźnik występowania agresji i przemocy. Wzrosło poczucie własnej wartości uczniów a także ich wrażliwość na potrzeby innych osób. Uczniowie objęci programem potrafią odczuwać satysfakcję z osiągnięć będących miarą ich własnych możliwości.

Opracowując program profilaktyki zgłębiłam wiedzę dotyczącą uzależnień jak i sposobu konstruowania programu. Wzbogaciłam swój warsztat pracy o nowe formy i metody pracy, tak by zasugerować i ułatwić realizację tego programu innym nauczycielom. Ewaluuując program i obserwując wyniki jego wdrażania odczuwam satysfakcję z własnych osiągnięć i osiągnięć innych członków rady pedagogicznej zaangażowanych w realizację zadań.

Zadania	Zakładane cele	Osiągnięcia ucznia
1 Szanuję każdego człowieka	- uświadomienie uczniom, iż każdy człowiek zasługuje na szacunek - kształtowanie postaw życzliwości i dobroci wobec każdego człowieka	- uczeń odnosi się z szacunkiem do każdego człowieka - uczeń umie życzliwie traktować innych ludzi
2. Życie i zdrowie to moje największe wartości	- ukazanie uczniom wartości życia i zdrowia - zapoznanie uczniów ze zdrowym stylem życia - uświadomienie uczniów, że warto "inwestować" w swoje zdrowie - umacnianie poczucia własnej wartości.	- uczeń wie, iż życie i zdrowie to największe wartości - uczeń wie, jak zdrowo żyć, jak unikać zagrożeń dla zdrowia i życia - uczeń wie, że ma być przyjacielem dla siebie, samoakceptacja własnej osoby
3. Sposoby radzenia sobie ze stresem i agresją.	- uświadomienie uczniom pozytywne i negatywne znaczenie stresu - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych - uświadomienie uczniom negatywnych skutków agresji - ukazanie uczniom schematu narastania agresji - uczenie radzenia sobie ze stresem oraz z przykrymi emocjami prowadzącymi do zachowań agresywnych	- uczeń wie jakie są pozytywne i negatywne skutki stresu - uczeń wie jak zachować się w sytuacjach stresowych - uczeń zna negatywne skutki agresji - uczeń rozumie, iż agresja ma charakter narastający - uczeń potrafi radzić sobie z własnymi uczuciami i emocjami

4. Bezpieczna droga do szkoły	- poznanie zasad bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię - wdrażanie do przestrzegania znaków drogowych	- uczeń zna zasady przechodzenia przez jezdnię - uczeń zna znaczenie poznanych znaków drogowych
5. Jestem ostrożny w kontaktach z nieznajomymi	- kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznajomymi rówieśnikami i dorosłymi - nauka mówienia "nie" w określonych sytuacjach - uwrażliwienie na niebezpieczeństwa tkwiące z w życiu społecznym - kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach	- uczeń zachowuje ostrożność w kontaktach z nieznajomymi, rówieśnikami i dorosłymi - uczeń potrafi powiedzieć "nie" w określonych sytuacjach - uczeń wie jak zachować się w różnych niebezpiecznych sytuacjach - uczeń potrafi być asertywnym w sytuacjach, kiedy ktoś namawia go do złego
6. Bezpiecznie korzystam z wszelkich urządzeń	- kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z niektórych urządzeń elektrycznych oraz innych urządzeń, z którymi styka się dziecko	- uczeń zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń elektrycznych i innych urządzeń
7. Jak radzić sobie z oparzeniami, zranieniami, nagłym wypadkiem?	- wyrabianie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach - wyrabianie nawyków higienicznych - doskonalenie umiejętności wzywania pogotowia ratunkowego - wyrabianie odporności emocjonalnej na sytuacje trudne	- uczeń potrafi pomóc w nagłych wypadkach zagrożenia zdrowia -uczeń zachowuje nawyki higieniczne - uczeń umie wezwać Pogotowie Ratunkowe, Policję, Straż Pożarną

8. Jestem bezpieczny w czasie ferii i wakacji	- kształtowanie postaw bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji	- uczeń wie, jak zachować się, by wakacje, ferie były bezpieczne i zdrowe - uczeń zna przestrogi na wakacje, ferie i rozumie konieczność ich przestrzegania
9. Jak mam postąpić, gdy ktoś wyrządza mi krzywdę?	- zapoznanie z prawami dziecka - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach (bójki, kłótnie, kradzieże)	- uczeń rozumie swoje prawa i wie, gdzie może się zgłosić po pomoc - uczeń wie, jak się zachować w sytuacjach trudnych (bójki, kłótnie, kradzieże)